

Av. Binnur AKKURT

**ANAYASA HUKUKUNDA
SEÇME HAKKI**

HER SEYİN EN MÜHİM NOKTASI. BASLANGICTIR.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	3
ÖZET	5
SUMMARY.....	7
İÇİNDEKİLER.....	9
KISALTMALAR.....	15
GİRİŞ.....	17

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL OLARAK SEÇME HAKKI KAVRAMI, SEÇME HAKKI KAVRAMININ DOĞUŞU VE TARİHSEL GELİŞİMİ

I- GENEL OLARAK SEÇME HAKKI KAVRAMI	21
A) TEMEL HAK VE HÜRRİYETLERİN SINIFLANDIRILMASI	21
1- Jellinek'in Sınıflandırmasına Göre Temel Hak ve Hürriyetler.....	21
2- Yeni Sınıflandırmalara Göre Temel Hak ve Hürriyetler.....	22
B) SEÇME HAKKININ TEMEL HAK VE HÜRRİYET SINIFLANDIRMASINDAKİ YERİ VE DEMOKRASİNİN UNSURLARI	24
II- SEÇME HAKKI KAVRAMININ DOĞUŞU	27
A) DEMOKRATİKLEŞMEDEN ÖNCE SEÇME HAKKI.....	28
1- Genel Olarak	28

2- Sınırlı Oy Sisteminin Seçme Hakkı Üzerindeki Etkileri	28
a- Malvarlığı ve Vergiyle Sınırlanan Seçme Hakkı	29
b- Cinsiyete Dayanarak Sınırlanan Seçme Hakkı	30
aa- Kadınlara Seçme Hakkının Uluslararası Anlamda Tanınması	31
bb- Kadınlara Seçme Hakkının Türkiye’de Tanınması	34
c- Irk Nedeniyle Sınırlanan Seçme Hakkı.....	35
d- Yetenek Nedeniyle Sınırlanan Seçme Hakkı	36
B) DEMOKRATİKLEŞME DÖNEMİNDE SEÇME HAKKI.....	37
1- Genel Olarak	37
2- Genel Oy Sisteminin Seçme Hakkı Üzerindeki Etkileri.....	40
III- SEÇME HAKKININ TARİHSEL GELİŞİMİ	41
A) TÜRK ANAYASALARIYLA SEÇME HAKKININ TARİHSEL GELİŞİMİ.....	41
1- Kanun-i Esasî Döneminde.....	41
2- 1921 Anayasası Döneminde.....	43
3- 1924 Anayasası Döneminde.....	44
4- 1961 Anayasası Döneminde.....	46
a- Genel Olarak.....	46
b- Seçme Hakkı.....	47
5- 1982 Anayasası Döneminde.....	49
a- Genel Olarak	49
b- Seçme Hakkı	51

B) ULUSLARARASI BELGELERDE SEÇME HAKKININ TARİHSEL GELİŞİMİ	57
1- İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde.....	59
a- Genel olarak	59
b- Seçme Hakkı Açısından	61
2- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde	62
a- Genel olarak	62
b- Seçme Hakkı Açısından	63
3- Medenî ve Siyasî Haklara İlişkin Sözleşme'de	68
a- Genel olarak	68
b- Seçme Hakkı Açısından	69

İKİNCİ BÖLÜM

SEÇME HAKKININ HUKUKÎ NİTELİĞİ, SEÇME HAKKINA EGEMEN OLAN ANAYASAL İLKELER VE SEÇME HAKKININ SINIRLANDIRILMASI

I- SEÇME HAKKININ HUKUKÎ NİTELİĞİ	77
A) DOĞAL VE SOYUT HAK GÖRÜŞÜ.....	78
B) GÖREV GÖRÜŞÜ	79
C) DİĞER FELSEFÎ VE SİYASÎ GÖRÜŞLER.....	81
D) GÖRÜŞLERİN SEÇME HAKKINA ETKİSİ	81
II- SEÇME HAKKINA EGEMEN OLAN ANAYASAL İLKELER.....	82
A) SERBESTLİK İLKESİ.....	84
B) GENELLİK İLKESİ	91
C) BİREYSELLİK İLKESİ	97
D) KİŞİSELLİK İLKESİ	98

E) GİZLİLİK İLKESİ.....	104
F) EŞİTLİK İLKESİ.....	109
G) TEK DERECELİ SEÇİM İLKESİ.....	119
H) YARGISAL DENETİM İLKESİ.....	120
I) AÇIK SAYIM VE DÖKÜM İLKESİ.....	127
J) MECBURÎ VE İHTİYARÎ OY İLKELERİ.....	129
III- SEÇME HAKKININ SINIRLANDIRILMASI.....	132

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SEÇME HAKKININ ŞARTLARI VE SEÇİM SİSTEMİ İLE İLİŞKİSİ

I- SEÇME HAKKININ ŞARTLARI.....	139
A) GENEL OLARAK.....	139
B) SEÇME HAKKINA İLİŞKİN OLUMLU ŞARTLAR.....	141
1- Vatandaşlık.....	141
2- Yaş.....	146
3- Seçmen Kütüğüne Kayıtlı Olmak.....	149
4- Diğer Olumlu Şartlar.....	154
a) Yerleşim Yeri.....	154
b) Öğrenim Durumu.....	156
C) SEÇME HAKKINA İLİŞKİN OLUMSUZ ŞARTLAR.....	157
1- Ehliyetsiz Olmamak.....	157
2- Kamu Hizmetinden Yasaklı Olmamak.....	161
3- Hükümlü Olmamak.....	165
4- Seçme Hakkına Engel Teşkil Eden Meslek veya Göreve Mensup Olmamak.....	173

5- Diğer Olumsuz Şartlar	174
II- SEÇME HAKKININ SEÇİM SİSTEMLERİ İLE İLİŞKİSİ	175
A) GENEL OLARAK.....	175
B) MEVCUT DURUM.....	178
SONUÇ	183
KAYNAKÇA	191